

3. 2. 3

සප්පුරිස සුභතං

එවං මෙ සුභතං: එකං සමයං ගඟවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තත්‍ර ඛො ගඟවා භික්ඛු ආමනොතසි භික්ඛවොති. හදනොති තෙ භික්ඛු ගඟවතො පච්චස්සොස්සං. ගඟවා එතදවොච :

සප්පුරිසධම්මඤ්ච වො භික්ඛවෙ, දෙසෙස්සාමි අසප්පුරිසධම්මඤ්ච. තං සුඤ්ඤාථ සාධුතං මනසි කරොථ. භාසිස්සාමිති.

එවං හනොති ඛො තෙ භික්ඛු ගඟවතො පච්චස්සොස්සං. ගඟවා එතදවොච :

කතමොච භික්ඛවෙ, අසප්පුරිසධම්මො: ඉධ භික්ඛවෙ, අසප්පුරිසො උච්චාකුලා පබ්බජිතො හොති. සො ඉති පටිසඤ්චිකති: 'අහං ඛොමහි උච්චාකුලා පබ්බජිතො ඉමෙ පනඤ්ඤෙ භික්ඛු න උච්චාකුලා පබ්බජිතාති. සො තාය උච්චාකුලීනතාය අත්තානුක්කංසෙති, පරං චම්භෙති. අයමපි භික්ඛවෙ, අසප්පුරිසධම්මො. සප්පුරිසො ච ඛො භික්ඛවෙ, ඉති පටිසඤ්චිකති: 'න ඛො උච්චාකුලීනතාය ලොභධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. දෙසධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති මොහධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි උච්චාකුලා පබ්බජිතො හොති, සො ච හොති ධම්මානුධම්මපටිපනො: සාමීච්චපටිපනො: අනුධම්මචාරී. සො තත්ථ පුජෙජා, සො තත්ථ පාසංසොති. සො පටිපදං යෙව අනාරං කරිතා තාය උච්චාකුලීනතාය තෙවත්තානුක්කංසෙති, න පරං චම්භෙති. අයං භික්ඛවෙ, සප්පුරිසධම්මො.

පුනච්ච පරං භික්ඛවෙ, අසප්පුරිසො මහාකුලා පබ්බජිතො හොති -පෙ- මහාභොගකුලා පබ්බජිතො හොති -පෙ- උලාරභොගකුලා පබ්බජිතො හොති. සො ඉති පටිසඤ්චිකති: 'අහං ඛොමහි උලාරභොගකුලා පබ්බජිතො, ඉමෙ පනඤ්ඤෙ භික්ඛු න උලාරභොගකුලා පබ්බජිතා'ති. සො තාය උලාරභොගතාය අත්තානුක්කංසෙති, පරං චම්භෙති. අයමපි භික්ඛවෙ, අසප්පුරිසධම්මො. සප්පුරිසො ච ඛො භික්ඛවෙ, ඉති පටිසඤ්චිකති: 'න ඛො උලාරභොගතාය ලොභධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. දෙසධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. මොහධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි උලාරභොගකුලා පබ්බජිතො හොති. සො ච හොති ධම්මානුධම්මපටිපනො: සාමීච්චපටිපනො: අනුධම්මචාරී, සො තත්ථ පුජෙජා, සො තත්ථ පාසංසොති. සො පටිපදං යෙව අනාරං කරිතා තාය උලාරභොගතාය තෙවත්තානුක්කංසෙති, න පරං චම්භෙති. අයමපි භික්ඛවෙ සප්පුරිසධම්මො.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ, අසපුරිසො ඤානො හොති යසස්සි. සො ඉති පරිසඤ්චික්ඛති: 'අහං ඛොමිති ඤානො යසස්සි. ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු අපසඤ්ඤාතා¹ අපොසක්ඛා'ති. සො තෙන ඤාතනෙතන² අත්තානුක්ඛංසෙති, පරං චමෙහති. අයමපි භික්ඛවෙ, අසපුරිසධමෙමො. සපුරිසො ච ඛො භික්ඛවෙ, ඉති පරිසඤ්චික්ඛති: 'න ඛො ඤාතනෙතන ලොභධම්මො ච, පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, දොසධම්මො ච, පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධම්මො ච, පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි ඤානො හොති යසස්සි, සො ච හොති ධම්මානුධම්මපරිපනො; සාමීපිපරිපනො; අනුධම්මචාරී. සො තත්ථ පුජේජා, සො තත්ථ පාසංසො'ති. සො පරිපදංගෙව අත්තරං කරිතො තෙන ඤාතනෙතන. නෙවත්තානුක්ඛංසෙති, න පරං චමෙහති. අයමපි භික්ඛවෙ, සපුරිසධමෙමො.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ, අසපුරිසො ලාභී හොති චිචරපිණ්ඩපාත-සෙනාසනභිලානපච්චයගෙසජ්ජපරික්ඛාරුනං. සො ඉති පරිසඤ්චික්ඛති: 'අහං ඛොමිති ලාභී චිචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනභිලානපච්චයගෙසජ්ජ-පරික්ඛාරුනං. ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න ලාභීනො චිචරපිණ්ඩපාත-සෙනාසනභිලානපච්චයගෙසජ්ජපරික්ඛාරුන'න්ති. සො තෙන ලාභෙන අත්තානුක්ඛංසෙති, පරං චමෙහති. අයමපි භික්ඛවෙ, අසපුරිසධමෙමො. සපුරිසො ච ඛො භික්ඛවෙ, ඉති පරිසඤ්චික්ඛති: 'න ඛො ලාභෙන ලොභධම්මො ච, පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, දොසධම්මො ච, පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධම්මො ච, පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි ලාභී හොති චිචරපිණ්ඩ-පාතසෙනාසනභිලානපච්චයගෙසජ්ජපරික්ඛාරුනං සො ච හොති ධම්මානුධම්මපරිපනො; සාමීපිපරිපනො; අනුධම්මචාරී, සො තත්ථ පුජේජා, සො තත්ථ පාසංසො'ති. සො පරිපදංගෙව අත්තරං කරිතො තෙන ලාභෙන නෙවත්තානුක්ඛංසෙති, න පරං චමෙහති. අයමපි භික්ඛවෙ, සපුරිසධමෙමො.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ, අසපුරිසො බහුසුඤ්ඤානො හොති. සො ඉති පරිසඤ්චික්ඛති: 'අහං ඛොමිති බහුසුඤ්ඤානො, ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න බහුසුඤ්ඤාතා'ති. සො තෙන බාහුසලේචන අත්තානුක්ඛංසෙති, පරං චමෙහති. අයමපි භික්ඛවෙ, අසපුරිසධමෙමො. සපුරිසො ච ඛො භික්ඛවෙ, ඉති පරිසඤ්චික්ඛති: 'න ඛො බාහුසලේචන ලොභධම්මො ච, පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, දොසධම්මො ච, පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධම්මො ච, පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි බහුසුඤ්ඤානො හොති, සො ච හොති ධම්මානුධම්ම-පරිපනො; සාමීපිපරිපනො; අනුධම්මචාරී, සො තත්ථ පුජේජා, සො තත්ථ පාසංසොති. සො පරිපදංගෙව අත්තරං කරිතො තෙන බාහුසලේචන නෙව අත්තානුක්ඛංසෙති, න පරං චමෙහති. අයමපි භික්ඛවෙ, සපුරිසධමෙමො.

1. අපසඤ්ඤා - සතා.
 2. { ඤාතන - සිඉ.
   { ඤාතනෙතන - මජ්ඣං.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ ප්‍රසිද්ධ වූයේ පරිවාර සම්පන්න වූයේ වෙයි. හේ මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ කෙරෙයි : මම වනාහි ප්‍රසිද්ධ වූයෙමි වෙමි, පරිවාරසම්පන්න වූයෙමි වෙමි. මේ සෙසු භික්ෂුහු වනාහි අප්‍රසිද්ධයහ, අල්පපරිවාර ඇතියහ කියා යි. හේ ඒ ඥාතභාවහෙතුයෙන් තමා හුවයි, මෙරමා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ කෙරෙයි : ඥාතභාවහෙතුයෙන් ලොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, මොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. ප්‍රසිද්ධ නො වූයේ නමුදු පරිවාරසම්පන්න නො වූයේ නමුදු හේ ධර්මානුධර්මයෙහි පිළිපන්නේ වේ ද, සාමීච්චර්මයෙහි පිළිපන්නේ වේ ද, අනුධර්මය පුරනසුලු වේ ද, හේ ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි පුජාර්භ වෙයි, හේ ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි කියා යි. හේ පිළිවෙත ම අභ්‍යන්තර කොට තබා ඒ ඥාතභාවහෙතුයෙන් තමා හුවන්නේ නො වෙයි, මෙරමා හෙළාදක්නේ නො වෙයි. මහණෙනි මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ සිවුරුපිඬුවාසෙනසුන්ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර ලබන සුලු වෙයි. හේ මෙසේ සලකයි: මම වනාහි සිවුරුපිඬුවාසෙනසුන්ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර ලබනසුලුයෙමි වෙමි. මේ සෙසු භික්ෂුහු සිවුරුපිඬුවාසෙනසුන්ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර නොලබනසුලු වෙති කියා යි. හේ ඒ ලාභහෙතුයෙන් තමා හුවයි, මෙරමා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ සලකයි : ලාභ හෙතුයෙන් ලොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නොයෙති, ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, මොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නොයෙති. සිවුරුපිඬුවාසෙනසුන් ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර නොලබනසුලු වුව ද, හේ ධර්මානුධර්මයෙහි පිළිපන්නේ වේ නම්, සාමීච්චර්මයෙහි පිළිපන්නේ වේ නම්, අනුධර්ම පුරනසුලු වේ නම්, හේ ඒ මහණුන් කෙරෙහි පුජාර්භ වෙයි, හේ ඒ මහණුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි කියායි. හේ පිළිවෙත ම අභ්‍යන්තර කොට ගෙන ඒ ලාභහෙතුයෙන් තමා හුවාගන්නේ නො වෙයි, මෙරමා හෙළාදක්නේ හෝ නො වෙයි. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ බහුග්‍රාහ වෙයි. හේ මෙසේ සලකයි : ' මම වනාහි බහුග්‍රාහයෙමි. මේ සෙසු භික්ෂුහු බහුග්‍රාහයෝ නො වෙති ' කියායි. හේ ඒ බහුග්‍රාහභාවයෙන් තමා හුවාදකී, මෙරමා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂ ධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ සලකයි : " බහුග්‍රාහභාවයෙන් ලොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, මොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. බහුග්‍රාහ නො වුවද හේ ධර්මානුධර්මයෙහි පිළිපන්නේ නම්, සාමීච්චර්මයෙහිත් පිළිපන්නේ වේ නම්, අනුධර්මය පුරන සුලු වේ නම් හේ ඒ මහණුන් කෙරෙහි පුජාර්භ වෙයි, හේ ඒ මහණුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි " කියායි. හේ ප්‍රතිපත් ම කරුණු කොට ගෙන ඒ බහුග්‍රාහභාවයෙන් තමා නොහුවන්නේ යැ. මෙරමා නො හෙළාදක්නේ යැ. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්මයි.

පුන ච පරං භික්ඛවේ, අසපුරිසෝ විනයධරේ හොති. සෝ ඉති පටිසඤ්චිකති: ‘අහං ඛොමහි විනයධරේ, ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න විනයධර’ති. සෝ තෙන විනයධරතෙනන අත්තානුක්කංසෙති, පරං වමොහති. අයමපි භික්ඛවේ, අසපුරිසධමො. සපුරිසෝ ච ඛො භික්ඛවේ, ඉති පටිසඤ්චිකති: ‘න ඛො විනයධරතෙනන ලොභධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, දෙසධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි විනයධරේ හොති, සෝ ච හොති ධමොනුධමමපටිපනො; සාමීචිපටිපනො; අනුධමමචාරී, සෝ තත්ථ පුජේජා, සෝ තත්ථ පාසංසෝ’ති. සෝ පටිපදංයෙව අන්තරං කරිනි; තෙන විනයධරතෙනන නෙව අත්තානුක්කංසෙති, න පරං වමොහති. අයමපි භික්ඛවේ, සපුරිසධමො.

පුන ච පරං භික්ඛවේ, අසපුරිසෝ ධම්මකපිකෝ හොති. සෝ ඉති පටිසඤ්චිකති: ‘අහං ඛොමහි ධම්මකපිකෝ, ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න ධම්මකපිකා’ති. සෝ තෙන ධම්මකපිකතෙනන අත්තානුක්කංසෙති, පරං වමොහති. අයමපි භික්ඛවේ, අසපුරිසධමො. සපුරිසෝ ච ඛො භික්ඛවේ, ඉති පටිසඤ්චිකති: ‘න ඛො ධම්මකපිකතෙනන ලොභධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. දෙසධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි ධම්මකපිකෝ හොති, සෝ ච හොති ධමොනුධමමපටිපනො; සාමීචිපටිපනො; අනුධමමචාරී, සෝ තත්ථ පුජේජා, සෝ තත්ථ පාසංසෝ’ති. සෝ පටිපදංයෙව අන්තරං කරිනි; තෙන ධම්මකපිකතෙනන නෙව අත්තානුක්කංසෙති, න පරං වමොහති. අයමපි භික්ඛවේ සපුරිසධමො.

පුන ච පරං භික්ඛවේ, අසපුරිසෝ ආරඤ්ඤිකෝ හොති. සෝ ඉති පටිසඤ්චිකති: ‘අහං ඛොමහි ආරඤ්ඤිකෝ, ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න ආරඤ්ඤිකා’ති. සෝ තෙන ආරඤ්ඤිකතෙනන අත්තානුක්කංසෙති, පරං වමොහති. අයමපි භික්ඛවේ, අසපුරිසධමො. සපුරිසෝ ච ඛො භික්ඛවේ, ඉති පටිසඤ්චිකති: න ඛො ආරඤ්ඤිකතෙනන ලොභධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, දෙසධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි ආරඤ්ඤිකෝ හොති, සෝ ච හොති ධමොනුධමමපටිපනො; සාමීචිපටිපනො; අනුධමමචාරී, සෝ තත්ථ පුජේජා, සෝ තත්ථ පාසංසෝ’ති. සෝ පටිපදංයෙව අන්තරං කරිනි; තෙන ආරඤ්ඤිකතෙනන නෙව අත්තානුක්කංසෙති, න පරං වමොහති. අයමපි භික්ඛවේ, සපුරිසධමො.

පුන ච පරං භික්ඛවේ, අසපුරිසෝ පංසුකුලිකෝ හොති. සෝ ඉති පටිසඤ්චිකති: ‘අහං ඛොමහි පංසුකුලිකෝ. ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න පංසුකුලිකා’ති. සෝ තෙන පංසුකුලිකතෙනන අත්තානුක්කංසෙති. පරං වමොහති. අයමපි භික්ඛවේ, අසපුරිසධමො. සපුරිසෝ ච ඛො භික්ඛවේ, ඉති පටිසඤ්චිකති: ‘න ඛො පංසුකුලිකතෙනන ලොභධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, දෙසධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධමො වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි පංසුකුලිකෝ හොති, සෝ ච හොති ධමොනුධමමපටිපනො; සාමීචිපටිපනො; අනුධමමචාරී. සෝ තත්ථ පුජේජා, සෝ තත්ථ පාසංසෝ’ති. සෝ පටිපදංයෙව අන්තරං කරිනි; තෙන පංසුකුලිකතෙනන නෙවත්තානුක්කංසෙති, න පරං වමොහති. අයමපි භික්ඛවේ, සපුරිසධමො.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ විනයධර වෙයි. හේ මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ කෙරෙයි : " මම විනාහි විනයධර වෙමි. මෙ සෙසු භික්ෂුහු විනයධර නො වෙති " කියායි. හේ ඒ විනයධරභාවයෙන් තමා හුවයි, මෙරමා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂ ධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ විනාහි මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ කෙරෙයි : " විනයධර භාවයෙන් ලොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. මොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. විනයධර නොවුව ද හේ ධර්මානුධර්මයට පැමිණියේ වේ නම්, සාමීවිධර්මයට පැමිණියේ වේ නම්, අනුධර්මවාරී වේ නම්, හේ ඵ මහණුන් කෙරෙහි පූජාර්භ වෙයි. ඒ මහණුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි " කියා යි. හේ පිළිවෙත ම කරුණු කොට ගෙන ඒ විනයධරභාවයෙන් තමා නො හුවයි. මෙරමා නොහෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙම ධර්මකර්මක වෙයි. හේ මෙසේ සිතයි : " මම ධර්මකර්මකයෙමි. මෙ සෙසු භික්ෂුහු ධර්මකර්මකයෝ නො වෙති " කියා යි. හේ ඒ ධර්මකර්මක භාවයෙන් තමා හුවයි. මෙරමා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙද අසත්පුරුෂධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ විනාහි මෙසේ සිතයි : " ධර්මකර්මක භාවයෙන් ලොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. මොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. ධර්මකර්මක නොවුව ද හේ ධර්මානුධර්මය පිළිපදනේ වේ නම්, සාමීවිධර්මය පිළිපදනේ වේ නම්, අනුධර්මවාරී වේ නම්, හේ ඒ මහණුන් කෙරෙහි පූජාර්භ වෙයි. හෙ මහණුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි " කියා යි. හේ පිළිවෙත ම කරුණු කොට ගෙන ඒ ධර්මකර්මක භාවයෙන් තමා නො හුවයි. මෙරමා නො හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ ආරණ්‍යක වෙයි. හේ මෙසේ සලකයි : " මම ආරණ්‍යක යෙමි. මෙ සෙසු භික්ෂුහු ආරණ්‍යක නො වෙති " කියා යි. හේ ඒ ආරණ්‍යක භාවයෙන් තමා හුවාගනී. පරා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ විනාහි මෙසේ සලකයි : " ආරණ්‍යකභාවයෙන් ලොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. මොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. ආරණ්‍යක නො වුව ද හේ ධර්මානුධර්මප්‍රතිපත්ත වේ නම්, සාමීවි ධර්ම ප්‍රතිපත්ත වේ නම්, අනුධර්මවාරී වේ නම්, හේ ඵ මහණුන් කෙරෙහි පූජාර්භ වෙයි. හෙ ඵ මහණුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි " කියා යි. හේ පිළිවෙත ම කරුණු කොට ගෙන ඒ ආරණ්‍යක භාවයෙන් තමා නො හුවයි. පරා නො හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ පංසුකුලික වෙයි. හේ මෙසේ සලකයි : " මම විනාහි පංසුකුලිකයෙමි. මෙ සෙසු භික්ෂුහු පංසුකුලික නො වෙති " කියා යි. හේ ඒ පංසුකුලික භාවයෙන් තමා හුවාගනී, පරා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ ද විනාහි මෙසේ සිතයි : " පංසුකුලික භාවයෙන් ලොහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. මොහ ධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙත්. පංසුකුලික නො වුවද හේ ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්ත වේ නම්, සාමීවිධර්මප්‍රතිපත්ත වේ නම්, අනුධර්මවාරී වේ නම්, හේ ඵ මහණුන් කෙරෙහි පූජාර්භ වෙයි, හෙ ඵ මහණුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි " කියා යි. හෙ පිළිවෙත ම කරුණු කොටගෙන, ඵ පසුකුලික භාවයෙන් තමා නො හුවයි, පරා නො හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ, අසපුරිසො පිණ්ඩපාතිකො හොති. සො ඉති පරිසඤ්චිකති: 'අහං බොමහි පිණ්ඩපාතිකො, ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න පිණ්ඩපාතිකා'ති. සො තෙන පිණ්ඩපාතිකතෙන අත්තානුක්කංසෙති, පරං වමොති. අයමපි භික්ඛවෙ, අසපුරිසධම්මො. සපුරිසො ච බො භික්ඛවෙ, ඉති පරිසඤ්චිකති: 'න බො පිණ්ඩපාතිකතෙන ලොභධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, දොසධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි පිණ්ඩපාතිකො හොති. සො ච හොති. ධම්මානුධම්මපරිපනො සාමීඵපරිපනො අනුධම්මවාරී. සො තත්ථ පුජේජා, සො තත්ථ පාසංසො'ති. සො පරිපදංයෙව අන්තරං කරිත්වා තෙන පිණ්ඩපාතිකතෙන නෙවත්තානුක්කංසෙති. න පරං වමොති. අයමපි භික්ඛවෙ, සපුරිසධම්මො.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ, අසපුරිසො රුක්ඛමුලිකො හොති. සො ඉති පරිසඤ්චිකති: 'අහං බොමහි රුක්ඛමුලිකො, ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න රුක්ඛමුලිකා'ති. සො තෙන රුක්ඛමුලිකතෙන අත්තානුක්කංසෙති. පරං වමොති. අයමපි භික්ඛවෙ, අසපුරිසධම්මො. සපුරිසො ච බො භික්ඛවෙ, ඉති පරිසඤ්චිකති: 'න බො රුක්ඛමුලිකතෙන ලොභධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, දොසධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි රුක්ඛමුලිකො හොති සො ච හොති ධම්මානුධම්මපරිපනො සාමීඵපරිපනො අනුධම්මවාරී. සො තත්ථ පුජේජා, සො තත්ථ පාසංසො'ති. සො පරිපදංයෙව අන්තරං කරිත්වා තෙන රුක්ඛමුලිකතෙන නෙවත්තානුක්කංසෙති. න පරං වමොති. අයමපි භික්ඛවෙ, සපුරිසධම්මො.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ, අසපුරිසො සොසාතිකො හොති -පෙ-අබ්භොකායිකො හොති -පෙ- නෙසජ්ජිකො හොති -පෙ- යථාසත්ථිකො හොති-පෙ-ඵකාසතිකො හොති. සො ඉති පරිසඤ්චිකති: 'අහං බොමහි ඵකාසතිකො, ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න ඵකාසතිකා'ති. සො තෙන ඵකාසතිකතෙන අත්තානුක්කංසෙති, පරං වමොති. අයමපි භික්ඛවෙ, අසපුරිසධම්මො. සපුරිසො ච බො භික්ඛවෙ, ඉති පරිසඤ්චිකති: 'න බො ඵකාසතිකතෙන ලොභධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, දොසධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති, මොහධම්මා වා පරික්ඛයං ගච්ඡන්ති. නො වෙපි ඵකාසතිකො හොති. සො ච හොති ධම්මානුධම්මපරිපනො සාමීඵපරිපනො අනුධම්මවාරී. සො තත්ථ පුජේජා, සො තත්ථ පාසංසො'ති. සො පරිපදංයෙව අන්තරං කරිත්වා තෙන ඵකාසතිකතෙන නෙවත්තානුක්කංසෙති. න පරං වමොති. අයමපි භික්ඛවෙ, සපුරිසධම්මො.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ, අසපුරිසො විවිචේච්ච කාමේහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පිතිසුඛං පරම්මං ක්ඛානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො ඉති පරිසඤ්චිකති: 'අහං බොමහි පරම්මජ්ඣානසමාපතියා ලාභී, ඉමෙ පනඤ්ඤ භික්ඛු න පරම්මජ්ඣානසමාපතියා ලාභිනො'ති. සො තාය පරම්මජ්ඣානසමාපතියා අත්තානුක්කංසෙති, පරං වමොති, අයමපි භික්ඛවෙ, අසපුරිසධම්මො. සපුරිසො ච බො භික්ඛවෙ. ඉති පරිසඤ්චිකති: 'පරම්මජ්ඣානසමාපතියාපි බො අතම්මයතා වුත්තා හගවතා යෙන යෙන හි මඤ්ඤන්ති, තතො තං හොති අඤ්ඤථා'ති සො අතම්මයතංයෙව අන්තරං කරිත්වා තාය පරම්මජ්ඣානසමාපතියා නෙව අත්තානුක්කංසෙති, න පරං වමොති. අයමපි භික්ඛවෙ, සපුරිසධම්මො.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ පිණ්ඩපාතික වෙයි. හේ මෙසේ සිතයි : " මම වනාහි පිණ්ඩපාතිකයෙමි. මේ සෙසු භික්ෂුහු පිණ්ඩපාතිකයෝ නො වෙති " කියා යි. හේ ඒ පිණ්ඩපාතික භාවයෙන් තමා හුවයි, පරා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂ ධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ සිතයි : " පිණ්ඩපාතිකභාවයෙන් ලෝභ ධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. මෝහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. පිණ්ඩපාතික නො වුව ද ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්ත වේ නම් සාමීච්චිධර්මප්‍රතිපත්ත වේ නම් අනුධර්මවාරී වේ නම්, හේ එ මහණුන් කෙරෙහි පූජාර්භ වෙයි. හේ එ මහණුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි " කියා යි. හේ පිළිවෙත ම කරුණු කොටගෙන එ පිණ්ඩපාතිකභාවයෙන් තමා නො හුවයි. පරා නො හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ රුක්ඛමුලික වෙයි. හේ මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ කෙරෙයි : ' මම වනාහි රුක්ඛමුලිකයෙමි. මේ සෙසු භික්ෂුහු රුක්ඛමුලිකයෝ නො වෙති ' කියා යි. හේ ඒ රුක්ඛමුලිකභාවයෙන් තමා හුවයි, පරා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂ ධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ කෙරෙයි : ' රුක්ඛමුලිකභාවයෙන් ලෝභධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, මෝහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. රුක්ඛ මුලික නොවුව ද, හේ ධර්මානුධර්මප්‍රතිපත්ත වේ නම්, සාමීච්චිප්‍රතිපත්ත වේ නම්, අනු ධර්මවාරී වේ නම්, හේ ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි පූජාර්භ වෙයි. හේ ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි ' කියා යි. හේ පිළිවෙත ම කරුණු කොට ගෙන ඒ රුක්ඛමුලික භාවයෙන් තමා නො හුවන්නේ වෙයි, පරා නො හෙළාදක්නේ යැ. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ සෝසානික වෙයි, . . . අභිභොක්ෂක වෙයි, . . . නෙසජ්ජික වෙයි, . . . යථාසන්ථතික වෙයි, . . . එකාසනික වෙයි, හේ මෙසේ සලකයි ; " මම එකාසනික වෙමි, මේ සෙසු භික්ෂුහු එකාසනික නො වෙති " කියා යි. හේ ඒ එකාසනිකභාවයෙන් තමා හුවයි, මෙරමා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත් පුරුෂධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ කෙරෙයි : " එකාසනික භාවයෙන් ලෝභධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති, මෝහධර්මයෝ හෝ පරික්ෂයට නො යෙති. එකාසනික නො වුව ද හෙ ද ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපත්ත වේ යි, සාමීච්චිප්‍රතිපත්ත වෙයි, අනුධර්මවාරී වෙයි, හේ ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි පූජාර්භ වෙයි, හේ ඒ භික්ෂුන් කෙරෙහි ප්‍රශංසාර්භ වෙයි. හේ ප්‍රතිපදව ම කරුණු කොටගෙන ඒ එකාසනිකභාවයෙන් තමා නො හුවයි, මෙරමා නො හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ කාමයෙන් වෙන් වූ මෑ අකුසල්දහමින් වෙන් වූ විතර්ක සහිත විචාර සහිත විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිසුඛ ඇති ප්‍රථමධ්‍යානය උපයාගෙන වාස කෙරෙයි. හේ මෙසේ සලකයි : ' මම වනාහි ප්‍රථමධ්‍යානසමාපත්තිලාභී වෙමි. මේ සෙසු භික්ෂුහු ප්‍රථමධ්‍යානසමාපත්තිලාභීහු නො වෙති ' කියා යි. හේ ඒ ප්‍රථමධ්‍යාන සමාපත්තියෙන් තමා හුවයි, මෙරමා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ සලකයි : ' භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රථමධ්‍යාන සමාපත්තියෙහි තෘෂ්ණා රහිතව වදරන ලදී. යම් යම් මඤ්ඤානායෙකින් මඤ්ඤානා කෙරෙත් ද, එහෙයින් එය අන් පරිද්දෙකින් වෙයි කියා යි. හේ තෘෂ්ණා රහිතව මෑ කරුණු කොට ගෙන ඒ ප්‍රථමධ්‍යානසමාපත්තියෙන් තමා නො මෑ හුවයි, මෙරමා නො හෙළා දකී. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

පුන ච පරං හික්ඛවෙ, අසපුරිසො විතකකවිචාරනං වූපසමා අජ්ඣතනං සම්පසාදනං වේතසො එකොදිගාචං අවිතකකං අවිචාරං සමාහිජං පිනිසුඛං දුභියං ක්ඛානං -පෙ- තභියං ක්ඛානං -පෙ- චතුත්ථං ක්ඛානං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො ඉති පටිසඤ්චිකඛති: 'අහං බොමහි චතුත්ථජ්ඣානසමාපතතියා ලාභී, ඉමෙ පනඤ්ඤෙ හික්ඛු චතුත්ථජ්ඣානසමාපතතියා න ලාභිනො'ති. සො තාය චතුත්ථජ්ඣානසමාපතතියා අත්තානුකකංසෙති, පරං වම්භෙති. අයමපි හික්ඛවෙ, අසපුරිසධම්මො. සපුරිසො ච බො හික්ඛවෙ, ඉති පටිසඤ්චිකඛති: 'චතුත්ථජ්ඣානසමාපතතියාපි බො අතම්මයතා වූත්තා භගවතා. යෙන යෙන හි මඤ්ඤන්ති තතො තං හොති අඤ්ඤථා'ති. සො අතම්මයතංයෙව අන්තරං කරිණිා තාය චතුත්ථජ්ඣානසමාපතතියා නෙව අත්තානුකකංසෙති, න පරං වම්භෙති. අයමපි හික්ඛවෙ, සපුරිසධම්මො.

පුන ච පරං හික්ඛවෙ, අසපුරිසො සබ්බසො රූපසඤ්ඤනං සමතිකකමා පටිසඤ්ඤනං අත්ඛිගමා නානත්තසඤ්ඤනං අමනසිකාර අනන්තො ආකාසොති ආකාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො ඉති පටිසඤ්චිකඛති: 'අහං බොමහි ආකාසානඤ්චායතනසමාපතතියා ලාභී. ඉමෙ පනඤ්ඤෙ හික්ඛු ආකාසානඤ්චායතනසමාපතතියා න ලාභිනො'ති. සො තාය ආකාසානඤ්චායතනසමාපතතියා අත්තානුකකංසෙති, පරං වම්භෙති. අයමපි හික්ඛවෙ, අසපුරිසධම්මො. සපුරිසො ච බො හික්ඛවෙ, ඉති පටිසඤ්චිකඛති: 'ආකාසානඤ්චායතනසමාපතතියාපි අතම්මයතා වූත්තා භගවතා. යෙන යෙන හි මඤ්ඤන්ති, තතො තං හොති අඤ්ඤථා'ති. සො අතම්මයතංයෙව අන්තරං කරිණිා තාය ආකාසානඤ්චායතනසමාපතතියා නෙව අත්තානුකකංසෙති, න පරං වම්භෙති. අයමපි හික්ඛවෙ, සපුරිසධම්මො.

පුන ච පරං හික්ඛවෙ, අසපුරිසො සබ්බසො ආකාසානඤ්චායතනං සමතිකකමම්¹ අනන්තං විඤ්ඤණන්ති විඤ්ඤණඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො ඉති පටිසඤ්චිකඛති: 'අහං බොමහි විඤ්ඤණඤ්චායතනසමාපතතියා ලාභී, ඉමෙ පනඤ්ඤෙ හික්ඛු විඤ්ඤණඤ්චායතනසමාපතතියා න ලාභිනො'ති. සො තාය විඤ්ඤණඤ්චායතනසමාපතතියා අත්තානුකකංසෙති, පරං වම්භෙති. අයමපි හික්ඛවෙ, අසපුරිසධම්මො. සපුරිසො ච බො හික්ඛවෙ, ඉති පටිසඤ්චිකඛති: 'විඤ්ඤණඤ්චායතනසමාපතතියාපි බො අතම්මයතා වූත්තා භගවතා, යෙන යෙන හි මඤ්ඤන්ති තතො තං හොති අඤ්ඤථා'ති. සො අතම්මයතංයෙව අන්තරං කරිණිා තාය විඤ්ඤණඤ්චායතනසමාපතතියා නෙව අත්තානුකකංසෙති, න පරං වම්භෙති. අයමපි හික්ඛවෙ සපුරිසධම්මො.

පුන ච පරං හික්ඛවෙ, අසපුරිසො සබ්බසො විඤ්ඤණඤ්චායතනං සමතිකකමම්¹ නජචි කිඤ්චිති ආකිඤ්චඤ්ඤායතනං උපසම්පජ්ජ විහරති. සො ඉති පටිසඤ්චිකඛති: 'අහං බොමහි ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපතතියා ලාභී, ඉමෙ පනඤ්ඤෙ හික්ඛු ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපතතියා න ලාභිනො'ති. සො තාය ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපතතියා අත්තානුකකංසෙති, පරං වම්භෙති. අයමපි හික්ඛවෙ, අසපුරිසධම්මො. සපුරිසො ච බො හික්ඛවෙ, ඉති පටිසඤ්චිකඛති: 'ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපතතියාපි බො අතම්මයතා වූත්තා භගවතා. යෙන යෙන හි මඤ්ඤන්ති තතො තං හොති අඤ්ඤථා'ති. සො අතම්මයතංයෙව අන්තරං කරිණිා තාය ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපතතියා නෙව අත්තානුකකංසෙති, න පරං වම්භෙති. අයමපි හික්ඛවෙ, සපුරිසධම්මො.

1. සමතිකකමා - PTS.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ විතර්ක විචාරයන් සන්තිදීමෙන් අධ්‍යාත්මයෙහි පැහැදීම ඇති සිත පිළිබඳ එකඟ බව ඇති විතර්ක රහිත විචාර රහිත සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීති සුඛ ඇති ද්විතීය ධ්‍යානය ..... තෘතීය ධ්‍යානය ..... චතුර්ත්ම ධ්‍යානය උපයාගෙන වාස කෙරෙයි. හේ මෙසේ සලකයි : " මම වනාහි චතුර්ත්මධ්‍යානයමාපත්තිලාභී වෙමි, මේ සෙසු භික්ෂුහු චතුර්ත්මධ්‍යානයමාපත්තිලාභීහු නො වෙති " කියා යි. හේ ඒ චතුර්ත්ම ධ්‍යානයමාපත්තියෙන් තමා හුවයි, මෙරමා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂ ධර්ම යි. මහණෙනි සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ සලකයි : 'භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් චතුර්ත්මධ්‍යානයමාපත්තියෙහුදු තෘෂ්ණා රහිත බව වදාරන ලදී. යම් යම් මඤ්ඤනයා යෙකින් මඤ්ඤනයා කෙරෙත් ද, ඒ හේතුවෙන් එය අන් පරිදි වෙයි' කියා යි. හේ තෘෂ්ණා රහිතබව ම කරුණු කොට ගෙන ඒ චතුර්ත්මධ්‍යානයමාපත්තියෙන් තමා නො හුවයි, මෙරමා නො හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ සර්වප්‍රකාරයෙන් රූප සංඥාවන්ගේ සමතික්‍රමණ යෙන් ප්‍රතිසංඥාවන්ගේ අස්තංගමයෙන් නානාත්වසංඥාවන්ගේ නො මෙනෙහි කිරීමෙන් ආකාශය අනන්ත යයි ආකාශානන්ද්‍යව්‍යාපන සමචතට පැමිණ වෙසෙයි. හේ මෙසේ සලකයි : මම වනාහි ආකාශානන්ද්‍යව්‍යාපනසමාපත්ති ලාභී වෙමි, මේ සෙසු භික්ෂුහු ආකාශානන්ද්‍යව්‍යාපනසමාපත්තිලාභීහු නො වෙති' කියා යි. හේ ඒ ආකාශානන්ද්‍යව්‍යාපනසමාපත්තියෙහුගේ තමා හුවයි, මෙරමා හෙළාදකීයි. මහණෙනි, මෙ ද අසත් පුරුෂධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ සලකයි : භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආකාශානන්ද්‍යව්‍යාපනසමාපත්තියෙහුදු නිස්තෘෂ්ණතාව වදාරන ලදී. යම් යම් මඤ්ඤනයා යෙකින් මඤ්ඤනයා කෙරෙත් ද, ඒ හේතුවෙන් අන් පරිදි වෙයි කියා යි. හේ නිස්තෘෂ්ණ තාව ම කරුණු කොට ගෙන ඒ ආකාශානන්ද්‍යව්‍යාපනසමාපත්තියෙන් තමා නො හුවයි, මෙරමා නො හෙළාදකීයි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ සර්වප්‍රකාරයෙන් ආකාශානන්ද්‍යව්‍යාපනය ඉක්මැ වීඤ්ඤාය අනන්ත යයි විඤ්ඤාණන්ද්‍යව්‍යාපන සමචතට පැමිණ විහරණ කෙරෙයි. හේ මෙසේ සලකයි : 'මම වනාහි විඤ්ඤාණන්ද්‍යව්‍යාපනසමාපත්තිලාභී වෙමි. මේ සෙසු භික්ෂුහු විඤ්ඤාණ නන්ද්‍යව්‍යාපන සමපත්තිලාභීහු නො වෙති' කියා යි. හේ ඒ විඤ්ඤාණන්ද්‍යව්‍යාපනසමාපත්තියෙන් තමා හුවයි, මෙරමා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ සලකයි : "භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් විඤ්ඤාණන්ද්‍යව්‍යාපන සමාපත්තියෙහුදු නිස්තෘෂ්ණතාව වදාරන ලදී. යම් යම් මඤ්ඤනයායෙකින් මඤ්ඤනයා කෙරෙත් ද එයින් එය අන් පරිදි වෙයි " කියා යි. හේ නිස්තෘෂ්ණතාව ම කරුණු කොට ගෙන ඒ විඤ්ඤාණන්ද්‍යව්‍යාපන සමාපත්තියෙන් තමා නො හුවයි, මෙරමා නො හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ සර්වප්‍රකාරයෙන් විඤ්ඤාණන්ද්‍යව්‍යාපනය සමතික්‍රමණය කොට 'කිසිදු නැති'යි ගෙනෑ ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමචතට සම වැද විහාර කෙරෙයි. හේ මෙසේ සලකයි : 'මම වනාහි ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපත්තිලාභී වෙමි. මේ සෙසු භික්ෂුහු ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපත්තිලාභීහු නො වෙති'යි කියා යි. හේ ඒ ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්තියෙන් තමා හුවයි. පරා හෙළාදකී. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂධර්මයි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ සලකයි : ' භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපත්තියෙහුදු නිස්තෘෂ්ණතාව වදාරන ලදී. යම් යම් මඤ්ඤනයායෙකින් මඤ්ඤනයා කෙරෙත් ද එයින් එය අන් පරිදි වෙයි කියා යි. හේ නිස්තෘෂ්ණතාව ම කරුණු කොට ගෙන ඒ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනසමාපත්තියෙන් තමා නො මැ හුවයි. පරා නො හෙළයි. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂ ධර්ම යි.

තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ සර්වප්‍රකාරයෙන් ආකීඤ්චඤ්ඤාසතනය ඉක්ම නොව. සඤ්ඤාසඤ්ඤාසතන සමචත උපයාගෙන විහාර කෙරෙයි. හේ මෙසේ සලකයි : ' මම වනාහි නොවසඤ්ඤාසඤ්ඤාසතනසමාපත්තිලාභී වෙමි. මේ සෙසු භික්ෂුහු නොවසඤ්ඤාසඤ්ඤාසතනසමාපත්තිලාභීහු නො වෙති' කියා යි. හේ ඒ නොවසඤ්ඤාසඤ්ඤාසතනසමාපත්තිලාභයෙන් තමා හුවයි, පරා හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙ ද අසත්පුරුෂ ධර්ම යි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ වනාහි මෙසේ සලකයි: ' භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොවසඤ්ඤාසඤ්ඤාසතනසමාපත්තියෙහුද නිස්තෘෂ්ණතාව වදරන ලදී. යම් යම් මඤ්ඤානායෙකින් මඤ්ඤානා කෙරෙත් ද, එයින් එය අන් පරිදි වෙයි' කියා යි. හේ නිස්තෘෂ්ණතාව මැ කරුණු කොට ඒ නොවසඤ්ඤාසඤ්ඤාසතනසමාපත්තියෙන් තමා නො මැ හුවයි, පරා නොහෙළයි. මහණෙනි, මෙ ද සත්පුරුෂ ධර්ම යි.

තව ද මහණෙනි, සත්පුරුෂ සර්වප්‍රකාරයෙන් නොවසඤ්ඤාසඤ්ඤාසතනය සමතිත්‍රම කොට සඤ්ඤවේදයිතනිරොධය උපයාගෙන විහරණ කෙරෙයි. ප්‍රභයෙන් දැකීම් හෙතු කොට ගෙන ඔහුගේ ආප්‍රවයෝ පරික්ෂිණ වෙති. මහණෙනි, මේ මහණ වනාහි කිසිදු පුභුලකු ත්‍රිවිධ මඤ්ඤානායෙන් නො හඟනේ යැ. කිසිදු අවකාශයෙක ලා නො හඟනේ යැ. කිසිදු වස්තුවෙකින් නො හඟනේ යැ යි වදළ සේක.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදළහ. ප්‍රීතියෝමනසායන් විසින් ගන්නා ලද සිත් ඇති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ දෙශනා අභිනන්දනයෙන් පිළිගත්හ.

තුන්වැනි සපුරිස සූත්‍ර යි.

